

A Fővárosi Ítéltábla **felperes jogi képviselőjének neve, címe.)** által képviselt felperes neve **felperes címe.)** felperesnek, **alperes jogi képviselőjének neve, címe.)** által képviselt alperes neve **(alperes címe)** alperes ellen megtérítési igény iránt indított perében a Budapest Környéki Törvényszék 2018. január 19. napján kelt 11.P.20.733/2017/3. számú ítélete ellen az alperes részéről 5. és 9. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgya és a kereseti illeték viselése tekintetében helybenhagyja, egyebekben akként változtatja meg, hogy a felperest megillető elsőfokú perköltség összegét 300.000 (háromszázezer) forint + áfa mértékre leszállítja.

Megállapítja, hogy a 2.495.200 (kétfmillió-négyszázkilencvenötezer-kétszáz) forint fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A felperes a 2009. évi LXII. t. örvény alapján regressz igényként 31.190.127 forint és 2016. szeptember 23. napjától számított késedelmi kamatai megfizetésére kérte kötelezni az alperest a 2011. július 11. napján bekövetkezett baleset után.

Az alperes a tárgyaláson nem jelent meg, nyilatkozatot nem tett.

Az elsőfokú bíróság az ítéletében kötelezte az alperest, fizessen meg a felperesnek 31.190.127 forintot és 2016. szeptember 23. napjától számított késedelmi kamatát, valamint 1.435.100 forint perköltséget. Kötelezte továbbá az alperest, fizessen meg az államnak 1.500.000 forint le nem rótt illetéket.

Az ítélet indokolása szerint az alperes az általa vezetett, forgalomból kivont és érvényes gépjármű kötelező felelősségbiztosítással nem rendelkező személygépkocsival 2011. július 14. napján közlekedési balesetet okozott. A felperes mint a kártalanítási számla kezelője a kárt a károsult részére megfizette. Az elsőfokú bíróság felhívta a 2009. évi LXII. törvényt (Kgfbtv.) 35. § (1)

bekezdését, 26. §-át, 13. § (1) bekezdését, 33. §-át és 36. § (8) bekezdését, amelyek alapján megállapította, hogy az alperes mint forgalomból kivont, kötelező gépjármű felelősségbiztosítással nem rendelkező gépjármű vezetője, köteles helytállni a felperessel szemben. A felperes pedig megalapozottan számította fel a kifizetéseit, a kezelési költséget, és így az összes kifizetését. A késedelmi kamatokról a Ptk. 301. § (1) bekezdés alapján, míg a perköltségről a Pp. 78. § (1) bekezdés szerint rendelkezett.

Az elsőfokú ítélet ellen az alperes élt fellebbezéssel. Elsődlegesen az ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítását kérte. A fellebbezését arra alapította, hogy a Pp. 136. § (1) és (2) bekezdése, valamint a 2/2009. PJE 1a) pontja megsértésével, a törvényi feltételek fennállása ellenére mellőzte az elsőfokú bíróság a bírósági meghagyás kibocsátását. Azzal, hogy e helyett ítéletet hozott - a perorvoslati különbségek tekintetével - megsértette eljárási jogait. Előadta, hogy 2017. november 1. és 2018. február 20. napja között külföldön végzett munkát, így sem a keresetről sem a kitűzött tárgyalási időpontról nem értesült. A tárgyalásra szóló idézést és a keresetlevelet az édesanyja vette át, aki a levélben foglaltakat nem is értette, jelentőséget nem tulajdonított neki, azt részére nem továbbította, de ha akarta volna, sem tudta volna továbbítani, mivel külföldi elérhetőségét nem ismerte. Ebből következően az ítélet kézhezvételét követően szerzett csak tudomást az eljárásról. A Pp. 213. § (1) bekezdés alapján az ítéletet hiányosnak is tartotta, mert nem rendelkezett a felperesi kereseti kérelemben előterjesztett bírósági meghagyás kibocsátása tárgyában. A bírósági meghagyás körében történő döntéshozatal mellőzését pedig lényeges eljárási szabálysértésnek minősítette. Előadta, hogy a felperes peren kívül milyen összegű nem vagyoni kártérítéseket fizetett ki, ugyanakkor fizetési felszólítást 2016. november 21. napján adta postára, megítélése szerint a Ptk. 345. § (4) bekezdése szerinti elévülés bekövetkezett, így a Ptk. 325. § (1) bekezdés alapján bírósági úton nem érvényesíthető a felperes követelése. Hivatkozott arra is, hogy az elsőfokú bíróság nem tisztázta a tényállást. Előadta, hogy a büntetőeljárás jelenleg is folyamatban van vele szemben, felelősségének megállapítására még nem került sor. Sérlemelte, hogy a felperes nem csatolta az ügyben keletkezett számos, általa is ismert, egymásnak ellentmondó szakvéleményt. Hivatkozott ezen szakértői véleményekben foglaltakra, nevezetesen arra, hogy elsődlegesen téves helyzet felismerés miatt alakult ki a közlekedési konfliktus helyzet, amely a megengedett sebesség betartása esetén sem volt elkerülhető. Utalt a Ráckevei Járásbíróság ítéletére, annak részletes indokolásának hiányára és arra, hogy a büntető bíróság indokolása nem köti a polgári perben eljáró bíróságot, és a felperesi igény érvényesíthetősége körében a jelen polgári perben vizsgálendő, hogy melyik, balesetben részes fél felelős a per tárgyát képező baleset bekövetkezéséért. Hivatkozott a 6/1998. számú jogegységi határozatra. Ezen túlmenően arra, hogy a felperesnek mind a teljesítése, mind a követelése idő előtti (volt). A Pp. 163. § (2) bekezdésének sérelmére is utalt, mivel részletes felhívása nem történt meg. Mindezen túlmenően a felperes javára megállapított ügyvédi munkadíj összegét is eltúlzottnak tartotta, figyelemmel arra, hogy csak egy három oldalas kereseti kérelem került benyújtásra, és a tárgyaláson nem jelent meg a felperes jogi képviselője, így a megállapított munkadíj nem áll arányban a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel.

A felperes érdemi fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A fellebbezés a per fő tárgya tekintetében nem, a perköltségre alapos.

Az alperes a fellebbezését lényeges eljárási szabálysértésekre alapította. Az elsőfokú eljárás irataiból megállapítható volt, hogy az első tárgyalásra az alperes idézése és a keresetlevél kézbesítése szabályszerűen megtörtént. A Pp. 99. § (1) bekezdés értelmében ezen bírósági iratokat

postai szolgáltató útján kellett kézbesítenie a bíróságnak. A kézbesítés a hivatalos iratok kézbesítésére vonatkozó külön jogszabály szerint történt. Ez a külön jogszabály a 335/2012.(XII.4.) Korm. rendelet. Ennek 16. § (2) bekezdés és (3) bekezdés a) pontja értelmében a 9. § (1) bekezdésére is figyelemmel, szabályszerűen kézbesített a posta az alperes hozzátartozójának mint az alperes címén tartózkodó hozzátartozó, helyettes átvévőnek. Az alperes szabályszerű idézés ellenére mulasztotta el az első tárgyalást, amely megtartásának nem volt eljárási akadálya. Megjegyzi az ítéletábra, hogy huzamosabb külföldi tartózkodás esetén az alperesnek lehetősége lett volna a részére posta által kézbesített levelek tekintetében intézkedést tenni, amellyel a jelen peradatok szerint nem élt. Az idézés fentiek szerinti szabályszerűsége tekintetében ezért az közömbös, hogy az alperes ténylegesen hol tartózkodott.

Tény, hogy a felperes és az alperes nem jelent meg az első tárgyaláson; a felperes a keresetlevelében kérte távol maradása esetén bírósági meghagyás kibocsátását. Ebből következően a Pp. 136. § (2) bekezdés értelmében a bírósági meghagyás kibocsátásának a törvényi feltétele fennállt. Helyesen hivatkozott arra a fellebbezésében az alperes, hogy a 2/2009. PJE 1.a. pontja szerint a törvényben írt feltételek fennállása esetén a bíróság nem mellőzheti a bírósági meghagyás kibocsátását. A bírósági meghagyás kibocsátásának elmulasztása és bírósági meghagyás helyett az első tárgyaláson érdemi ítélethozatallal a per lezárása ugyanakkor nem minősíthető olyan lényeges eljárási szabálysértésnek, amely miatt az elsőfokú tárgyalás megismétlése szükséges. A per első tárgyalása elmulasztásának jogkövetkezményként hozható - egyéb feltételek fennállása esetén - bírósági meghagyás. A tárgyalás megismétlésével az eljárási szabálysértés, nevezetesen, hogy az elsőfokú bíróság nem bocsátott ki bírósági meghagyást, holott annak feltételei fennálltak - már nem orvosolható, nem küszöbölhető ki. Az alperesnek a fellebbezésében előterjesztett érdemi ellenkérelme, valamint a miatt a körülmény miatt ugyanis, hogy a megismétlendő elsőfokú eljárásban tartandó új tárgyalás nem a per első tárgyalása lenne, a bírósági meghagyás kibocsátásának feltétele nem állnának fenn. A Pp. 252. § (2) bekezdése az ítélet hatályon kívül helyezésénél feltételként írja elő, hogy az elsőfokú eljárás lényeges szabályainak megsértése miatt szükséges legyen a tárgyalás megismétlése, illetőleg kiegészítése. A jelen esetben a tárgyalás megismétlése szükségtelen, mivel az eljárási szabálysértéssel elmulasztott eljárási cselekmény pótlására nem lenne eljárási lehetőség. Mindebből következően önmagában az, hogy az elsőfokú bíróság a kérelem ellenére nem bírósági meghagyást bocsátott ki, hanem érdemi ítélettel döntött a kereset tárgyában, nem olyan lényeges eljárási szabálysértés, amely az ítéletnek a Pp. 252. § (2) bekezdés szerinti hatályon kívül helyezésével orvosolható lenne. Ebből következően az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének törvényi feltételei nem álltak fenn.

A kereset tárgya a Kgfbtv. 36. § (8) bekezdése szerinti megtérítési (regressz) igény. A felperes megtérítési követelése külön törvényen (Kgfbtv.) alapul, és nem a Ptk. 345. § alapítja meg. Ebből következően nem a Ptk. 345. § (4) bekezdésben foglalt elévülési idő, hanem a Ptk. 324. § (1) bekezdése szerinti általános 5 év elévülési idő vonatkozik rá. Az elévülési idő kezdete sem a közúti baleset mint a károsult kárát kiváltó káresemény időpontja, hanem a felperes megtérítési követelésének esedékessé válása, az az időpont, amikor a felperes a károsultaknak teljesített. A felperes teljesítésétől az 5 éves elévülési határidő nem telt el a keresetlevél benyújtásáig. Az alperes által sem vitatottan, az keresetlevelet megelőzően a felperes az alperestől fizetési felszólítást is kapott. Az elévülés erre tekintettel sem következett be.

A Kgfbtv. 12. § alapján a megalapozott kártérítési igényeket kell a felelősségbiztosítónak kielégíteni. A Kgfbtv. 35. § szerint a kártalanítási számla köteles helytállni az olyan károkért, amelyet felelősségbiztosítással nem rendelkező gépjárművel okoztak alapján térít a károsult részére. A Kgfbtv. 36. § (8) bekezdésének a) és b) pontjai értelmében - a 34. §-ban meghatározottaktól függetlenül - a kártalanítási számla kezelője a károsult követelésének kielégítésével kapcsolatban

felmerült összes ráfordítása, és - átalányösszegben is megállapítható - költsége megtérítését egyetemlegesen követelheti egyrészt a biztosítási fedezettel nem rendelkező üzembentartótól és attól a vezetőtől, aki a gépjárművet az üzembentartó engedélye nélkül vagy a biztosítási fedezet hiányának tudatában vezette, másrészt a forgalomba nem helyezett, vagy a forgalomból kivont gépjármű üzembentartójától és vezetőjétől.

E három rendelkezés együttes értelmezése alapján az a következtetés vonható le, hogy a felperes az alperestől valamennyi megalapozott kárigény kielégítésére fordított ráfordítása megtérítésére tarthat igényt.

Kiemeli a másodfokú bíróság, hogy a jelen esetben mind a két feltétel alapján fennáll a felperes megtérítési igénye, hiszen azt maga az alperes sem tette vitássá - a jelen fellebbezésében sem -, hogy forgalomból kivont gépjárművet vezetett, és a forgalomból kivont gépjármű nem rendelkezett érvényes kötelező kötelező gépjármű felelősségbiztosítással, valamint nem vitatta, hogy mindezek tudatában vezette a gépjárművet. Ebből következően a felperesnek a Kgfbtv. 36. § (8) bekezdés a) és b) pontja szerint fennálló megtérítési követelése nem volt az alperes által sem vitatott.

A felperes igazolta, hogy milyen kárigényeket térített meg a károsultak részére. Mivel a teljesítésre jogerős ítélet kötelezte a felperest a károsultak szemben, a kiegyenlített kártérítési igény megalapozottságát az alperes nem vonhatja kétségbe.

A felperes és az alperes között törvényen alapuló megtérítési jogviszony áll fenn. Ebben ügydöntő jelentősége nincs annak, hogy az alperes büntetőjogi felelősségét jogerősen büntető bíróság megállapította-e vagy sem. A büntető jogi felelősségtől eltérő a polgári jogi fokozott veszélyes tevékenységen alapuló kártérítési felelősség megítélése. A bizonyítási szabályok, a bizonyítási teher eltérő a büntetőeljárásban és a polgári eljárásban. Ebből is következően a büntetőeljárás folyamatban léte érdemi kihatással nincs a jelen peres eljárásra.

A fellebbezésben hivatkozott időelőttiség nem volt értelmezhető. Maga az alperes a fellebbezésében elévülésre hivatkozott, ami csak a követelés esedékessé válását követően következhet be, ezáltal az időelőttiséget szükségszerűen kizárja. Tényadatok vannak arra, hogy a felperes a károsultak részére jogerős ítélet alapján teljesített. Maga az alperes is hivatkozott a fellebbezésében a felperes károsultak felé történt teljesítésére. Mindebből következően a felperesnek a Kgfbtv. 36. § (8) bekezdésében írt ráfordításai bizonyítottak, és ugyanezen törvényhely alapján a felmerült költségeket is megtéríteni követelhetette az alperestől.

Mindezek alapján a fellebbezési kérelemhez kötötten vizsgálva, az elsőfokú ítéleti döntés a per fő tárgya tekintetében megalapozott volt.

A perköltség viselés körében az illetékről való rendelkezést a fellebbezés nem támadta, azonban a felperes javára megítélt perköltség összegét alappal sérelmezte az alperesi fellebbezés.

A felperes beadványként a keresetlevelet és annak mellékleteit terjesztette elő. A tárgyaláson nem vett részt a felperesi jogi képviselő. Mindezek alapján kellett mérlegelni az aránylag magas pertárgyértékű ügyben kifejtett ügyvédi tevékenységet a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (2), (6) bekezdés és 4/A. § (1) bekezdés alapján. A jogszabály szerint a pertárgy érték alapján meghatározható maximális mértékű ügyvédi munkadíjjal a kifejtett ügyvédi tevékenység nem állt arányban. Ezért elsődlegesen a kifejtett ügyvédi tevékenységgel arányos, mérlegeléssel meghatározható ügyvédi munkadíj megállapítására volt alap, ami jóval alacsonyabb összegű, mint a pertárgyérték alapján megállapítható ügyvédi díj. Ezt mérlegeléssel a Fővárosi Ítéltábla 300.000 forint + áfa mértékben látta meghatározhatónak.

A fentiek szerint a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdés értelmében, a per fő tárgya és az illetékfizetési kötelezettség tekintetében helybenhagyta, míg a perköltség összegét leszállította.

A jelen másodfokú eljárásban az alperes fellebbezése a per érdemét tekintve nem vezetett eredményre. A felperesnek igazolható költsége a jelen fellebbezési eljárásban nem merült fel, ezért nem volt olyan költség, amelynek megfizetésére a pertárgyérték számítása körében, és ezáltal a pernyertesség tekintetében releváns körben eredménytelenül fellebbező alperest kötelezhette volna a másodfokú bíróság.

Az alperes teljes személyes költségmentességben részesült, így a le nem rótt fellebbezési illetéket az eredménytelen fellebbezése alapján az alperes helyett az állam viseli az 1990. évi XCIII. törvény 74. § (3) bekezdés szerint alkalmazandó 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdés és 14. § szerint.

Budapest, 2018. szeptember 25.

. Németh László sk.

a tanács elnöke

. Merőtey Anikó sk.

előadó bíró

Dr. Molnár Ágnes sk.

bíró

A kiadmány hitelül: